

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/590/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612216185
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6612216185.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Gr?sslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu škody vzniknutej nesprávnym úradným postupom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/126/2012-157 zo dňa 16.02.2015 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vo výške 20,- Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

V zákonom stanovenej lehote žalobca proti tomuto uzneseniu podal odvolanie. V odvolaní navrhol, aby uznesenie v celom rozsahu zrušil bez náhrady. Namietal, že uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, ktorým je odôvodnenie podľa ustanovenia § 169 ods. 1 O. s. p., čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. Podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, nepodliehajú mu ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a podobne. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007, podľa ktorého „Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Poplatková povinnosť bola žalobcovi uložená v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. v prípade, kde ju nemal. Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ďalej poukázal na to, že podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade žaloba bola žalobcom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, do ktorého obdobia bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie zrušil.

Vyjadrenie k odvolaniu žalovaným podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správne.

Odvolací súd uvádza, že v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie, ako to vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ v súlade s ustanovením § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1, 2 prvá, druhá veta zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Konanie o súdnych poplatkoch je osobitne upravené v zákone o súdnych poplatkoch a to v ustanoveniach § 12 až § 14, pričom v ustanovení § 14 je vyjadrený vzťah zákona o súdnych poplatkoch a občianskeho súdneho poriadku, ako vzťahu zákona špeciálneho, čo je v danom prípade zákon o súdnych poplatkoch k zákonu všeobecnému a to k občianskemu súdному poriadku. Na časti procesného postupu, ktoré neupravuje zákon o súdnych poplatkoch sa použijú primerane ustanovenia občianskeho súdneho poriadku.

Podľa ustanovenia § 201 a nasledujúcich O. s. p., účastník konania má právo podať riadny opravný prostriedok - odvolanie, pričom sa jedná o dispozitívny úkon účastníka konania. Dispozičný princíp, ktorý je jedným zo základných zásad občianskeho súdneho poriadku, sa uplatňuje i v konaní odvolacom, ktoré bez návrhu (podanie odvolania) nemôže byť začaté. Odvolanie teda plní funkciu návrhu na začatie odvolacieho konania.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pričom poplatková povinnosť vzniká okamihom, v ktorom nastanú právne skutočnosti, s ktorými zákon spája vznik tejto povinnosti. Vznik poplatkovej povinnosti znamená vznik povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vznik poplatkovej povinnosti spôsobujú výlučne procesnoprávne skutočnosti, ktoré sú predvídané normami procesného práva. V odvolacom konaní vzniká poplatková povinnosť odvolateľovi (poplatníkovi) podaním odvolania v súlade s ustanovením § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch tak, ako to už bolo uvedené vyššie. Po podaní odvolania vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd. Týmto orgánom je predovšetkým súd prvého stupňa. O poplatku za odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej sa rozhoduje uznesením (tzv. vzor 4 O. s. p.). Keďže vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde sa rozhoduje uznesením, pri rozhodovaní sa aplikujú ustanovenia § 167 a nasledujúcich občianskeho súdneho poriadku a to v rozsahu, ktorý zodpovedá účelu zákona o súdnych poplatkoch. Uznesenie o poplatkovej povinnosti sa musí doručiť tomu, komu je v ňom uložená povinnosť.

V preskúmvanej veci je odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie a je nepreskúmateľné. Pri posúdení napadnutého uznesenia je potrebné vychádzať z obsahu napadnutého uznesenia, pretože už v samotnom výroku uznesenia je obsiahnuté aj jeho odôvodnenie, ktoré je primerané účelu, pre ktoré toto uznesenie bolo vydané, čo nie je v rozpore s ustanovením § 169 ods. 1 O. s. p.. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že sa jedná o súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, ktorý je 20,- Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, pričom žalobca je povinný súdny poplatok zaplatiť v lehote 10 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie obsahuje poučenie o možnosti podať odvolanie voči uzneseniu v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde v Lučenci. Odvolací súd poukazuje na to, že uznesenie predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania súdov a preto zákon nevyžaduje také prísne formálne náležitosti na písomné vyhotovenie uznesenia, ako na písomné vyhotovenie rozsudku. Napadnuté uznesenie má náležitosti podľa ustanovenia § 169 ods. 1 O. s. p., pričom aj žalobcovi musí byť zrejmé, z akého dôvodu bolo napadnuté uznesenie vydané.

K ďalšej námietke odvolateľa odvolací súd uvádza, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege, podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, oslobodené od poplatku od 01.07.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na zákon č. 273/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb.. Išlo o vecné oslobodenie od poplatku, to znamená, že určité druhy konania sú oslobodené od súdnych poplatkov vzhľadom na predmet konania, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Zákonom č. 286/2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, ktoré ustanovenie sa týkalo vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z intertemporálneho ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z. z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade tohto ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definície pojmu poplatkový úkon (§ 1 zákona o súdnych poplatkoch), ako aj vznik poplatkovej povinnosti (§ 5 zákona o súdnych poplatkoch) a ostatnú terminológiu aplikovanú v zákone o súdnych poplatkoch.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý, alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Jedná sa o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity jedine vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou zákonom č. 286/2012 Z. z. Avšak v prípade podania odvolania v súlade s ustanovením § 5 zákona o súdnych poplatkoch vzniká poplatková povinnosť až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa sa začalo do 30.09.2012, na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní sa použije právny stav účinný po 30.09.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012 zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni, ako to vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 2 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku. Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na prvom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto potom poplatková povinnosť za odvolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca podal žalobu na okresný súd dňa 27.09.2012, žalobou sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom. Keďže do 30.09.2012 takéto konanie bolo vecne oslobodené od súdneho poplatku, žalobcovi podaním návrhu vo veci samej nevznikla poplatková povinnosť.

Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 13C/126/2012-101 zo dňa 27.02.2014, ktorým rozsudkom návrh žalobcu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal odvolanie dňa 03.04.2014, ktorým dňom doručil odvolanie prvostupňovému súdu. Týmto dňom sa začalo odvolacie konanie. Pretože poplatková povinnosť navrhovateľa v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania, pričom od 01.10.2012 konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa ustanovenia § 6 ods. 2 veta druhá zákona o súdnych poplatkoch podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, a to vo výške 20,- Eur. Iba v prípade, ak by nielen konanie na okresnom súde, ale aj odvolacie konanie sa začalo do 30.09.2012, vzťahovalo by sa vecné oslobodenie od poplatku podľa

ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch aj na odvolacie konanie podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch.

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p.
Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.